Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028–2030 / Talousarvioluonnoksen hyväksyminen jatkovalmisteluun

KH 16.11.2026
330/02.02.00/2026

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä talousarvioluonnoksen 2027 jatkovalmisteluun esityslistan oheismateriaalin mukaisena.

Päätös

Käsittely

Perustelu

Kaupunginhallitus on antanut 15.6.2026 § 218 talousarvion antaa talousarvion ja taloussuunnitelman 2028–2030 alustavan kehyksen seuraavasti: talouden tulee olla tasapainossa vuoden 2030 loppuun mennessä.

Alustava kehys on määritelty seuraavasti (tilikauden tulos):

2027: alijäämä enintään 1 000 000 euroa

2028: alijäämä enintään 700 000 euroa

2029: tulos vähintään 0 euroa

2030: ylijäämä vähintään 100 000 euroa

Alustava talousarviokehys on ohjannut talousarvion laadintaa samalla, kun kaupungilla on laadittu talouden tasapainottamisohjelmaa kaupunginhallituksen 1.12.2025 § 341 päätöksen mukaisesti. Valtuusto on 26.10.2026 § 81 hyväksynyt tasapainottamisohjelman 2027–2029. Ohjelma sisältää menoleikkausten lisäksi 0,4 %:n korotuksen tuloveroprosenttiin (kvalt 9.11.2026 § 92)

Talousarvion laadintaa on ohjannut myös voimassa oleva Oppiva yrityskaupunki 2026–2032-strategia.

Kaupungin lautakunnat ja muut toimielimet ovat käsitelleet talousarvioesityksensä, jotka on otettu huomioon kaupunginjohtajan talousarvioesitystä laadittaessa. Kaupunkikonserniin kuuluvilta tytäryhtiöiltä on pyydetty yhtiön taloustiedot liitettäväksi kaupungintalousarvioon.

Keskeiset tuloslaskelman erät ja tunnusluvut on esitetty seuraavassa taulukossa (euroa):

Kaupunki ja vesilaitos (euroa)	MTA2026	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030
Toimintatuotot	15343084	15127650	15688984	15792445	15896941
Toimintakulut	-41895238	-42006214	-41764050	-42100596	-42388038
TOIMINTAKATE	**-26552154**	**-26878564**	**-26075066**	**-26308151**	**-26491097**
Verotulot	22111000	23305000	23668000	24100000	24201000
Valtionosuudet	7622121	7191127	7191127	7191127	7191127
Rahoitustuotot ja -kulut	-439800	-445300	-521800	-521800	-521800
VUOSIKATE	**2741167**	**3172263**	**4262261**	**4461176**	**4379230**
Poistot ja arvonalennukset	-4011050	-4124750	-4248450	-4248450	-4248450
Satunnaiset erät	1189000				
TILIKAUDEN TULOS	-80883	-952487	13811	212726	130780
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	**-80883**	**-952487**	**13811**	**212726**	**130780**

Tilikauden 2027 tulos on 952 487 euroa alijäämäinen.

Esityslistan oheismateriaalina on luonnos talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2030. Talousarviokirjaan lisätään muun muassa Kaupunkikonserni-osio edellisen vuoden tapaan ja tarkistetaan investointiohjelma sekä tehdään tarvittavia, lähinnä teknisiä korjauksia.

Toimivalta

Kuntalain 14 pykälän mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä päättää talousarviosta ja taloussuunnitelmasta.

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Janne Teeriaho, janne.teeriah(at)keuruu.fi, p. 040 652 7256

Konsernipalvelujohtaja Päivi Vauhkonen, paivi.vauhkonen(at)keuruu.fi, p. 040 158 1656

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Talouspalvelut

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

KH 15.06.2026 § 218

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää

1) merkitä tiedoksi talousarvion laatimisperiaatteet

2) merkitä tiedoksi talousarvion alustavan aikataulun

3) edellyttää, että kaupungin konserniyhtiöiltä pyydetään valmisteilla olevaan talousarvioon erillisellä tietopyynnöllä talousarviotiedot, jotka käsitellään osana kaupungin talousarviota

4) antaa talousarvion ja taloussuunnitelman 2028–2030 alustavan kehyksen seuraavasti: talouden tulee olla tasapainossa vuoden 2030 loppuun mennessä.

Tilikauden tulos

2027: alijäämä enintään 1 000 000 euroa

2028: alijäämä enintään 700 000 euroa

2029: tulos vähintään 0 euroa

2030: ylijäämä vähintään 100 000 euroa

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Perustelu

Talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta, rakenteesta ja sisällöstä sekä sen hyväksymisestä, muuttamisesta ja sitovuudesta säädetään kuntalain 110 pykälässä. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan. Kunnallisessa liikelaitoksessa valmistelusta vastaa johtokunta. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon tulee ottaa toiminnallisten

tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä tulee osoittaa, miten rahoitustarve muutoin katetaan.

Talouden tasapaino

Kuntalain mukaan kunnan yksittäisen talousarviovuoden tulos voi olla alijäämäinen, mutta taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt kumulatiivinen alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien.

Keuruun kaupungin talous vuonna 2025 oli kokonaisuutena tasapainossa, ja tilikauden tulos muodostui lähelle nollaa. Vuosikate riitti kattamaan poistot, mikä osoittaa tulorahoituksen riittävyyttä. Talouden rakenteellinen haaste on kuitenkin edelleen korkea velkaantuneisuus ja siihen liittyvät korkokulut. Aiemmilta vuosilta kertynyt ylijäämä turvaa vielä talouden vakautta, mutta talouden pitkän aikavälin kestävyys edellyttää edelleen sopeutustoimia ja elinvoiman vahvistamista. Keuruun kaupunkikonsernin tulos muodostui vuonna 2025 negatiiviseksi.

Keuruun kaupungilla on käynnissä vuosien 2022 ja 2023 talouden tasapainottamisohjelmien toteuttaminen. Niiden rinnalla on käynnistetty kolmas tasapainottamisohjelman laatiminen kaupunginhallituksen päätöksellä 1.12.2025 § 341. Talouden tasapainottamisohjelman valmistelu on edennyt suunnitellusti ja esitellään kaupunginhallitukselle syksyllä 2026. Tasapainottamisohjelmaan liittyen on sovittu valtuustoseminaari 10.8. klo 14.00, jolloin esitellään myös luonnosvaiheessa oleva kaupungin kiinteistöohjelma.

Toukokuun 2026 veroennusteen mukaan kaupungin verotulokertymä olisi vuonna 2027 yhteensä 22 427 000 euroa, vuonna 2028 yhteensä 22 861 000 euroa ja vuonna 2029 yhteensä 23 350 000 euroa. Vuodelle 2030 ei ole vielä verotuloennustetta käytettävissä. Toukokuun 2026 valtinosuuslaskelmaennusteen mukaan kaupunki olisi saamassa valtionosuuksia vuonna 2027 yhteensä 7 447 000 euroa, vuonna 2028 yhteensä 7 655 000 euroa ja vuonna 2029 yhteensä 7 598 000 euroa. Sekä verotuloennuste että valtionosuusennuste tarkentuvat vuoden 2026 aikana.

Ilman tasapainottavia toimenpiteitä kaupungin tulos tulisi olemaan vuonna 2027 noin 1 500 000 euroa alijäämäinen, vuonna 2028 noin 1 600 000 euroa alijäämäinen, vuonna 2029 noin 1 700 000 euroa alijäämäinen ja vuonna 2030 noin 1 890 000 euroa alijäämäinen.

Talousarviokehyksessä ja lopullisessa talousarviopäätöksessä on huomioitava kuntalain edellyttämät talouden tasapainottamisvaatimukset.

Henkilöstö- ja koulutussuunnittelu

Kuntalain mukaan valtuuston on hyväksyttävä talousarvio siten, että kunnan toimintaedellytykset turvataan. Henkilöstö on kunnan tärkein tuotannontekijä, joten henkilöstösuunnittelun tulee olla osa

talousarvion valmistelua. Henkilöstökertomus vuodelta 2025 osoittaa sairauspoissaolojen kasvua edelliseltä vuodelta. Myös eläköityminen ja sen kasvu on otettava painopisteeksi.

Keuruun Oppiva yrityskaupunki 2026–2032 -strategian näkökulmasta henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa ei tule käsitellä vain henkilöstöhallinnon asiakirjana, vaan strategian toimeenpanosuunnitelmana. Talousarviossa tulee osoittaa, millä osaamisella strategian tavoitteet saavutetaan.

Talousarvion aikataulu ja muut ohjeet

Kaupunginhallitus antaa alustavan talousarviokehyksen ennen kesälomia. Kehystä tarkennetaan alkusyksystä. Kehyksen antamisen jälkeen kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto käsittelevät talousarviota syyskuussa. Lautakunnat käsittelevät talousarviota lokakuun kokouksissaan. Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota marraskuussa ja kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion joulukuussa. Talousarvion laatimisen tueksi laaditaan tarkennettu aikataulusuunnitelma, joka käsitellään johtoryhmässä, ja esitellään kaupunginhallitukselle.

Talousarvio on laadittu Keuruulla Accunan talousarvio-ohjelmassa vuodesta 2025 alkaen. Keväällä 2026 on otettu käyttöön Targetor pro -dokumenttisovellus, johon Accunaan syötetyt talousarvioluvut siirtyvät automaattisesti. Myös muiden tietojen syöttö ja esittäminen sujuvoituu ja laatu paranee. Henkilöstökoulutus uuden sovelluksen käyttöön on aloitettu.

Tarkemmin talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2030 laadintaperiaatteet on esitetty esityslistan liitteenä.

Toimivalta

Kuntalain § 14 mukaan valtuusto päättää talousarviosta ja taloussuunnitelmasta.

Kuntalain 39 pykälän mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Hallintosäännön § 27 mukaan lautakunta 1) vastaa palvelujen järjestämisestä sekä voimavarojen yhteensovittamisesta ja tasapainottamisesta 2) asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja vahvistaa talousarvion käyttösuunnitelman

Hallintosäännön § 34 (kuntalaki § 67) mukaan johtokunnan hyväksyä liikelaitoksen talousarvio ja -suunnitelma vuoden loppuun mennessä valtuuston tai yhtymäkokouksen asettamien sitovien tavoitteiden sekä meno- ja tuloerien mukaisesti.

Valmistelija

Konsernipalvelujohtaja Päivi Vauhkonen,
paivi.vauhkonen(at)keuruu.fi, p. 040 158 1656

Kaupunginjohtaja Janne Teeriaho, janne.teeriaho(at)keuruu.fi, p. 040 652 7256

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Muutoksenhaku